

”Vi planerar och agerar utifrån **Gemensamma grunder – ramverk för ledning och samverkan**. I detta ingår definitioner gällande ledning, samverkan, inriktning och samordning samt förhållningssätt”

Inriktning och samordning i civilt försvar

**Riksdag och regering leder
och styr det civila försvaret**

Utifrån riksdag och regerings övergripande ledning samverkar statliga myndigheter (varav 67 är beredskapsmyndigheter), kommuner, regioner, företag och andra aktörer på olika nivåer.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap/ Myndigheten för civilt försvar säkerställer inriktning och samordning och företräder det civila försvaret på nationell nivå. Stödjer regeringen i det nationella geografiska områdesansvaret.

Sektorsansvariga myndigheter säkerställer inriktning och samordning sektorsvis.

Civilområdesansvariga länsstyrelser säkerställer inriktning och samordning inom civilområdet. I detta ingår att vid behov även kunna säkerställa inriktning och samordning inom civilområdet inför och vid fredstida kriser.

Länsstyrelser säkerställer inriktning och samordning inom länet.

Kommuner säkerställer inriktning och samordning inom kommunen

Nationell nivå

**Högre regional nivå
– 6 civilområden**

**Regional nivå
– 21 län**

**Lokal nivå – 290
kommuner**

Viktiga
samhällsfunktioner
med hemvist i 12
beredskapssektorer

Industri, byggande
och handel

Utrikeshandel

Energiförsörjning

Livsmedels-
försörjning och
dricksvatten

Elektroniska
kommunikationer
och post

Transporter

Hälsa, vård
och omsorg

Ordning och
säkerhet

Räddningstjänst
och skydd av
civilbefolkningen

Ekonomisk
säkerhet

Finansiella
tjänster

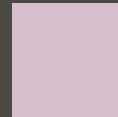
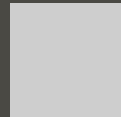

Försörjning av
grunddata

Gemensamma grunder

Ramverk för ledning och samverkan
- ett urval för dig som är chef i ledande befattning

Om Ramverket

Gemensamma grunder är ett aktörs-gemensamt ramverk för ledning och samverkan.

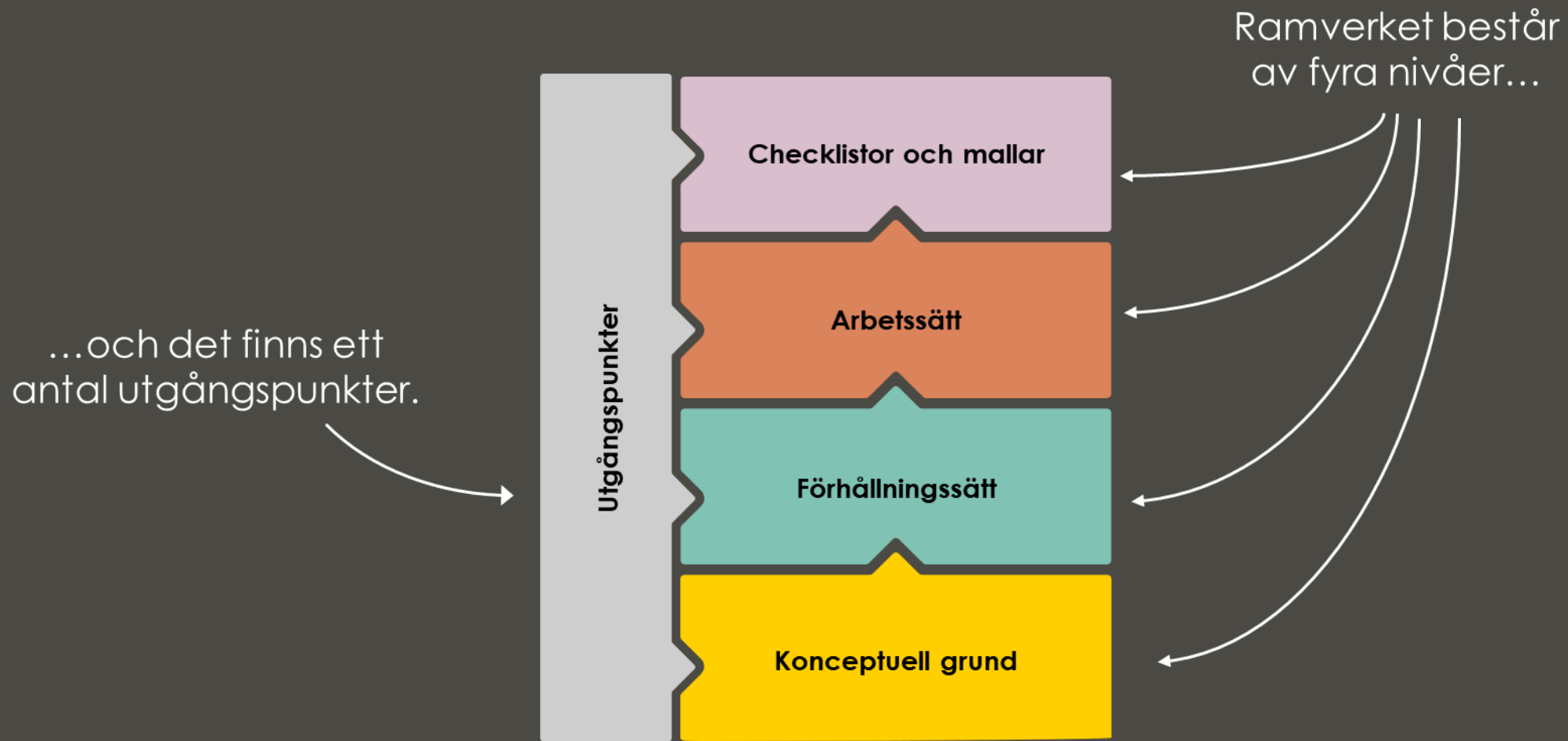
Innehållet i ramverket ska göra det enklare att samverka med varandra, dela lägesbilder, samt att åstadkomma gemensam inriktning och samordning inför och under samhällsstörningar i fredstid och under höjd beredskap.

För dig som är chef i ledande befattning:

Detta dokument syftar till att ge dig en översikt av Ramverkets innehåll och relevanta delar som du bör känna till.

Vi har valt ut delar av den konceptuella grunden, förhållnings-sätten, översikt av arbetssätt samt checklistor och mallar.

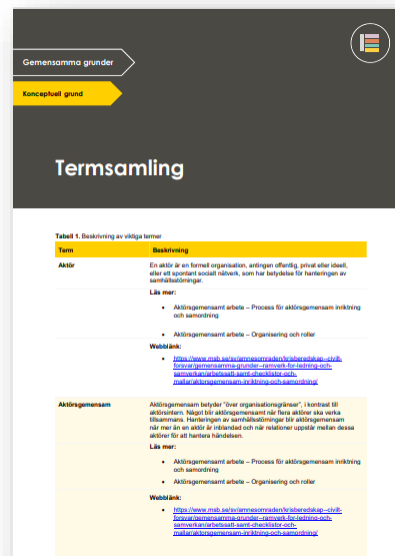
Och du hittar allt stöd digitalt på www.msb.se/ledningsamverkan

Konceptuell grund

Konceptuell grund

- Konceptuell grund handlar om vårt aktörsgemensamma språk. För att kunna hantera samhällsstörningar effektivt behövs en gemensam förståelse för de begrepp som vi aktörer utgår ifrån när vi tänker och kommunicerar.
- I den konceptuella grunden finns också fördjupningar kring ledarskap.
- Klicka på bilderna för att komma till publikationerna.

Viktiga termer som du behöver kunna

Konceptuell grund

- **Inriktning** handlar om att se till att rätt saker blir gjorda. Inriktning handlar om övergripande riktning snarare än om detaljer.
- **Samordning** är att använda rätt resurser för att göra rätt saker på rätt plats i rätt tid.
- **Ledning** innebär att inriktning och samordning uppnås med utgångspunkt i en förutbestämd beslutshierarki. (Ledning tillämpas framför allt aktörsinternt, då starka mandat att bestämma över andra aktörer sällan föreligger, förutom i väldigt avgränsade frågor).
- **Samverkan** är att åstadkomma inriktning och samordning genom informationsdelning och överenskommelser i sammanhang där ingen har mandat att bestämma över någon annan.
- **Övrig styrning** innebär att en eller flera aktörer – utifrån en framtagen inriktning och plan – påverkar andra organisationers ageranden genom exempelvis rekommendationer, uppmaningar och liknande. Denna typ av styrning ska inte ses som en del i samverkan.

Ledarskap

	Inriktning <i>Vad behöver göras?</i>	Samordning <i>Hur ska det göras?</i>
Ledning <i>En aktör bestämmer</i>	En aktör bestämmer vad som ska göras	En aktör bestämmer hur det ska göras
Samverkan <i>Flera aktörer behöver komma överens</i>	Flera aktörer kommer överens om vad som ska göras	Flera aktörer kommer överens om hur det ska göras

Förhållningssätt – sätt att tänka

Förhållningssätt kan ses som mentala kompasser som vägleder tänkandet på ett konstruktivt sätt både i förberedande arbete och under hanteringen av samhällsstörningar. Det är viktigt att både du som chef och din organisation arbetar enligt förhållningssätten för en effektiv hantering.

Förhållningssätten är följande:

- Lyssna in och kommunicera aktivt
- Ha perspektivförståelse
- Se helheten
- Var proaktiv
- Ta medvetna beslut

I januari 2026 kommer Handlingskraft att läggas till som ett sjätte förhållningssätt.

I Ramverket finns även arbetssätt (hur:et) inom följande områden:

Arbetssätt

Process för inriktning och samordning

Organisering och roller

Kriskommunikation i samverkan

Rapportering

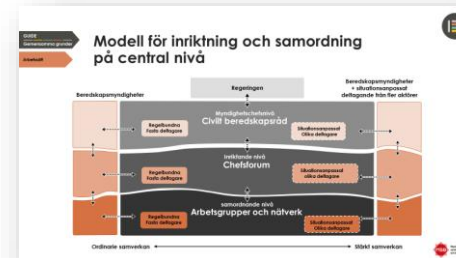
Samlad lägesbild

Sambandsplanering

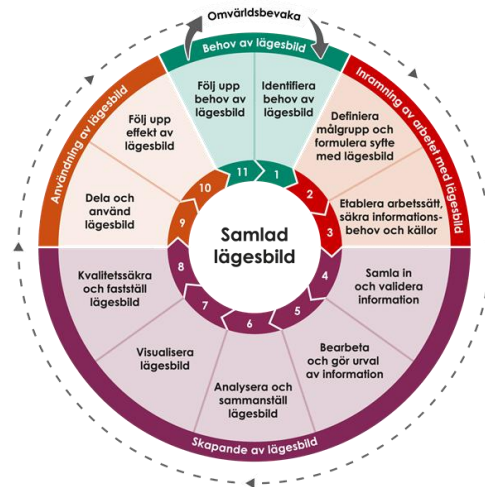
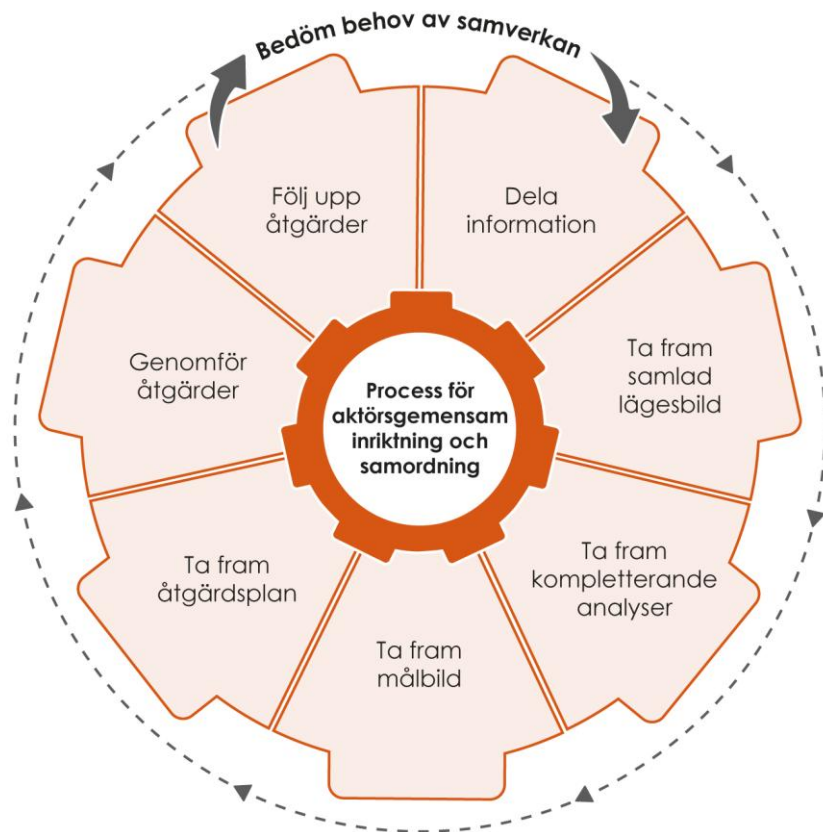
Makt och normer

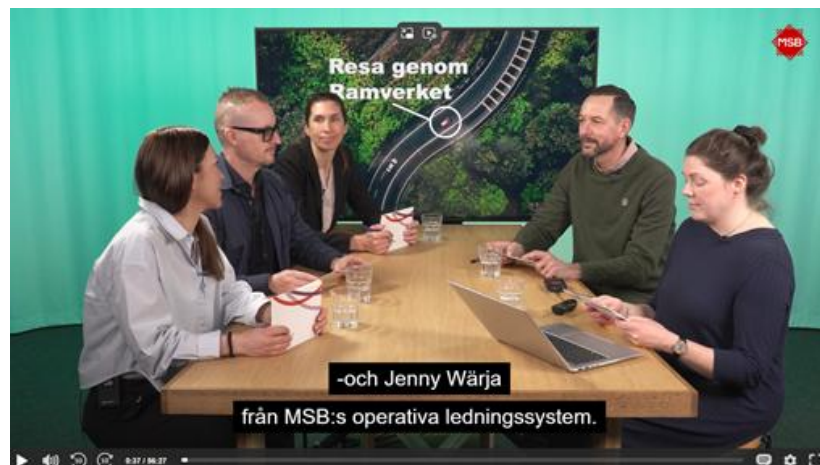
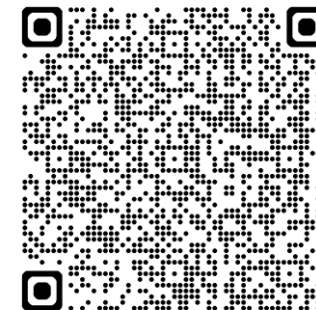
Tillämpning arbetssätt: Modell för inriktning och samordning på central nivå

I arbetssätten finns även processer och tillhörande checklistor för respektive steg. Allt för att kunna vara ett operativt stöd när det väl gäller.

Checklistor och mallar

Vill du få en fördjupning i vissa delar har vi ett antal webinarier att ta del av:

Förhållningssätten

Samlad lägesbild

Aktörsgemensam inriktning och samordning

Kriskommunikation i samverkan

msb.se/ledningsamverkan

Kontakt: ledningsamverkan@msb.se

